

[Ragnhild Andersen.]

Jeg er sikker på, at der findes ikke så få kommuner ud over landet, som ikke udnytter lovens muligheder for at hjælpe de ældre og heller ikke tager hensyn til alle de trangstilfælde, der måtte være. Der sidder sikkert mange ældre, som kunne trænge til en håndsækning rundt om i landkommunerne, og vel også i købstæderne, men som ikke får den. Jeg synes, det ville være godt, hvis tinget fik oplysning om, hvordan rådighedsbeløbet udnyttes ud over landet. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er muligt for den højtærede socialminister enten nu eller måske ved anden behandling at give os en oversigt over, i hvilken grad kommunerne udnytter det beløb, der står til rådighed for dem.

Hvad angår hjemmehjælpen i landkommunerne, som mit parti mener bør gøres obligatorisk, er der det at sige, at det vil være svært at gennemføre for den enkelte kommune, men de vil også mange steder have mulighed for at slå sig sammen, 2 eller 3 kommuner, og organisere en sådan ordning.

Med hensyn til størrelsen af den hjælp, kommunerne vil få — ifølge ministerens forslag 10 pct.s forhøjelse af rådighedsbeløbet — er min gruppe af den opfattelse, at det er for lidt, hvad jeg skal vende tilbage til om et øjeblik.

Ordføreren for venstre, det ærede medlem hr. Søren Andersen, sagde, at det var for tidligt at lappe på folkepensionen med dette lovforslag. Det forekommer ikke mig, at det er for tidligt. Folkepensionen var jo kun et skridt i den rigtige retning, det var jo ikke det, man oprindeligt havde tænkt sig, og på visse områder var man allerede ved folkepensionslovens vedtagelse — hvad der ikke er noget at sige til — usikker over for, hvorvidt man fandt netop de helt rigtige satser. Mit parti havde det synspunkt, at det ikke var rigtigt at nedskære rådighedsbeløbet fra 5 pct. til 4,5 pct. Det vil huskes, at i det oprindelige forslag var rådighedsbeløbet foreslået til 5 pct. Ved

anden behandling blev det sat ned — mit parti stemte imod det — til 4,5 pct. af grundbeløbet, men ved tredje behandling lykkedes det dog at få de 4,5 pct. af grundbeløbet forhøjet til 5 pct., dog kun i regnskabsåret 1958-59.

Jeg siger dette, fordi man også skal være opmærksom på, at for så vidt folkepensionsloven ikke ændres, vil kommunerne til næste år, efter april 1959, kun have 4,5 pct. af de udbetalte grundbeløb til rådighed, og det vil for mange kommuner være en højst alvorlig historie. Jeg håber derfor — jeg beder socialministeren om at udtale sig om det her — at regeringen har til hensigt at komme med forslag om, at det almindelige rådighedsbeløb forhøjes, så at det mindst bliver de 5 pct., det er nu. I modsat fald vil ikke alene rådighedsbeløbet gå betydeligt ned til næste år, men også det beløb til hjemmehjælp, som man nu fastsætter til en vis procent — i forslaget 10 pct. — af det udbetalte rådighedsbeløb.

Af det socialpolitiske udvalgs redegørelse fremgår det, at hjemmehjælpsordningerne i København, på Frederiksberg og i Århus har udviklet sig med stor hast. Københavns kommune brugte i året 1955-56 omtrent 1 mill. kr. eller ikke mindre end 12 pct. af rådighedsbeløbet alene til hjemmehjælp. Året efter steg de 930 000 kr., altså omtrent 1 mill. kr., til næsten 1,8 mill. kr. eller 20,5 pct. af rådighedsbeløbet. For dette beløb kunne man i København hjælpe 469 ægtepar og 2 524 enlige, men i år regner den storkøbenhavnske kommune med at skulle bruge ca. 30 pct. eller næsten en tredjedel af rådighedsbeløbet på ca. 10 mill. kr., altså i alt 3 mill. kr. alene til hjemmehjælpsordningen.

Her må man sige, at den hjælp, man på denne måde har kunnet give nogle få tusinde trængende ældre og invaliderede, dog på sin vis er gået fra de mange tusinder af folke- og invalidepensionister, idet kommunerne har været henvist til udelukkende at bruge af det almindelige rådighedsbeløb til hjemmehjælpen.